

คู่มือการใช้ปัจจัยด้าน ESG ในการจัดทำบทวิเคราะห์ สำหรับบริษัทหลักทรัพย์

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ตุลาคม 2568

บทนำ

ปัจจุบันตลาดทุนทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social and Governance : “ESG”) มากขึ้น เนื่องจากส่งผลโดยตรงต่อความเสี่ยงและโอกาสทางธุรกิจ การวิเคราะห์และประเมินมูลค่าอย่างเหมาะสมและรอบด้านจึงมีความสำคัญต่อการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) จึงส่งเสริมให้บริษัทหลักทรัพย์ (“บล.”) นำปัจจัยด้าน ESG มาใช้ในการจัดทำบทวิเคราะห์ เพื่อผลักดันให้ผู้ลงทุนตระหนักถึงความสำคัญของการลงทุนอย่างยั่งยืน เข้าใจผลกระทบของประเด็น ESG ต่อธุรกิจ และสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลดังกล่าวประกอบการตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ผ่านมาสำนักงาน ก.ล.ต. ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถ (capacity building) ให้แก่ บล. และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ผ่านการจัดสัมมนาเชิงวิชาการ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนการสนับสนุนแหล่งข้อมูลและแนวทางที่เกี่ยวข้อง (guideline) เพื่อส่งเสริมให้ บล. สามารถนำปัจจัยด้าน ESG เข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์หลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้ บล. มีแนวทางในการใช้ปัจจัยด้าน ESG ในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ สำนักงาน ก.ล.ต. จึงได้จัดทำคู่มือฉบับนี้ขึ้น ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 : การกำหนดนโยบายและกลยุทธ์

ด้านที่ 2 : การกำหนดกระบวนการทำงาน

ด้านที่ 3 : การพัฒนาบุคลากร

ด้านที่ 4 : การสื่อสาร

ทั้งนี้ คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้น เพื่อช่วยให้ บล. เตรียมความพร้อมและยกระดับการดำเนินการด้านการให้บริการวิเคราะห์ข้อมูล ESG แก่ผู้ลงทุน โดย บล. อาจดำเนินการในรูปแบบอื่นที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคู่มือนี้ได้

สารบัญ

	หน้า
ด้านที่ 1 การกำหนดนโยบายและกลยุทธ์	4
ด้านที่ 2 การกำหนดกระบวนการทำงาน	5 - 10
ด้านที่ 3 การพัฒนาบุคลากร	11
ด้านที่ 4 การสื่อสาร	12

ด้านที่ 1: การกำหนดนโยบายและกลยุทธ์

การบูรณาการปัจจัยด้าน ESG ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ต้องเริ่มจากการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ที่ชัดเจน เพื่อเชื่อมโยงการใช้ปัจจัยดังกล่าวกับการให้บริการด้านการลงทุน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจและแนวทางการพัฒนาความยั่งยืน บล. จึงควรมีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 การกำหนดนโยบายการใช้ปัจจัยด้าน ESG ในการจัดทำวิเคราะห์ที่ชัดเจน

1.1.1 จัดให้มีนโยบายที่ชัดเจนในการนำข้อมูลด้าน ESG มาใช้ในการจัดทำวิเคราะห์ โดยนโยบายดังกล่าวควรได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการอื่นที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย และมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) เหมาะสมกับลักษณะธุรกิจ ขนาด และขอบเขตการให้บริการ
- (2) สนับสนุนให้การวิเคราะห์การลงทุนเป็นไปอย่างมีความรับผิดชอบและมีคุณภาพ ตลอดจนมีบทบาทในการผลักดันให้บริษัทที่อยู่ในขอบเขตการวิเคราะห์การลงทุนดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (3) กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และบุคลากรที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การลงทุน

1.1.2 สื่อสารและเผยแพร่นโยบายการใช้ปัจจัยด้าน ESG ในการวิเคราะห์การลงทุน ให้เป็นที่รับทราบทั้งภายในและภายนอกองค์กร

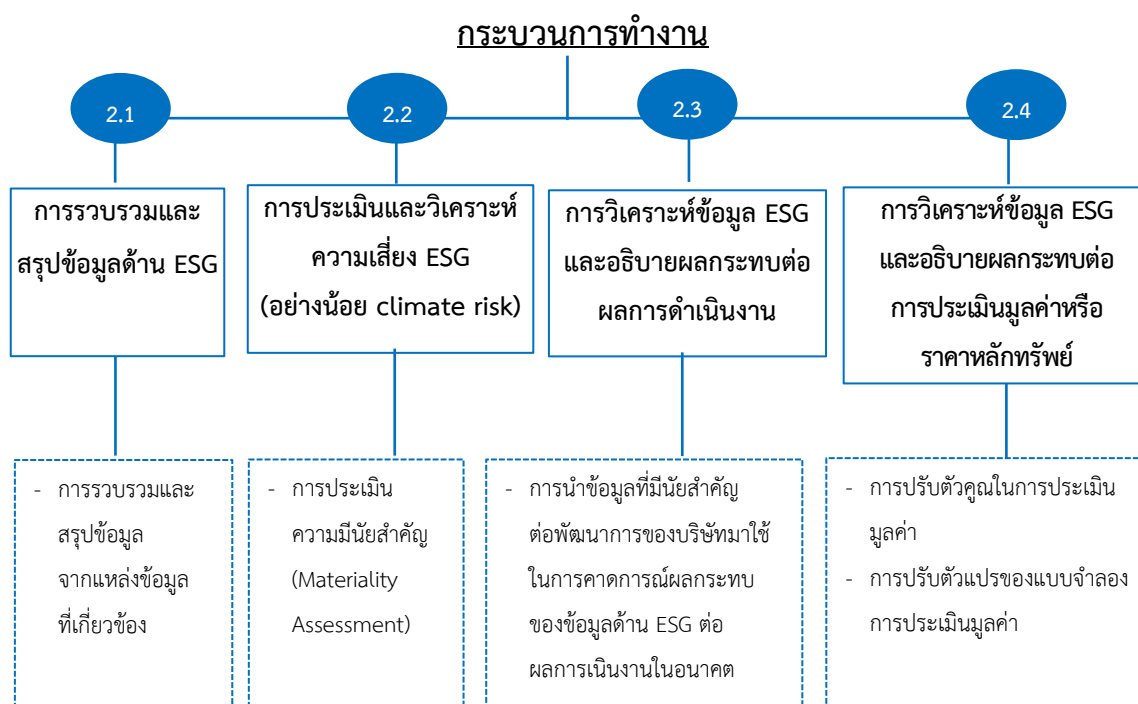
1.1.3 ดูแลให้บุคลากรผู้ทำหน้าที่วิเคราะห์การลงทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายการปฏิบัติงานการวิเคราะห์การลงทุน (outsourcer) (ถ้ามี) ปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของ บล. ด้วย

1.2 กำหนดเป้าหมายการใช้ปัจจัยด้าน ESG ในการจัดทำวิเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม

บล. กำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรมเพื่อยกระดับคุณภาพบทวิเคราะห์โดยเริ่มจากหุ้นที่มีนัยสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและตลาดทุนไทย เช่น หุ้นในดัชนี SET50 ก่อนขยายไปยัง SET51-100 และหุ้นกลุ่ม ThaiESG โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมที่อ่อนไหว (sensitive industries) ด้าน ESG อาทิ พลังงาน ปิโตรเคมี เกษตรกรรม และธุรกิจที่ใช้แรงงานจำนวนมาก

ด้านที่ 2: การกำหนดกระบวนการทำงาน

เพื่อให้การวิเคราะห์ปัจจัยด้าน ESG มีความเป็นมาตรฐานและสามารถตรวจสอบได้ บล. ควรกำหนดกระบวนการทำงานที่ชัดเจน ครอบคลุมตั้งแต่การรวบรวมและสรุปข้อมูล ESG การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง การอธิบายผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน ไปจนถึงการเชื่อมโยงปัจจัย ESG เข้ากับการประเมินมูลค่า ตลอดจนการมีส่วนร่วม (“engagement”) กับบริษัทจดทะเบียน (“บจ.”) ทั้งนี้ กระบวนการที่เป็นระบบดังกล่าวจะช่วยยกระดับคุณภาพบทวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติสากล และตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 การรวบรวมและสรุปข้อมูลด้าน ESG

2.1.1 การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

บล. ควรมีการรวบรวมข้อมูลการดำเนินการด้าน ESG ของ บจ. ทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกองค์กร โดยข้อมูล ESG อาจมีจำนวนมากและอยู่ในหลายรูปแบบ ทั้งในข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น สถิติ ตัวชี้วัด รายงานผลการดำเนินงาน รวมถึงคะแนนหรือการจัดอันดับด้าน ESG เช่น

- (1) การเปิดเผยข้อมูลของ บจ. เช่น แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) รายงานความยั่งยืน หรือเอกสารที่ยื่นต่อหน่วยงานกำกับดูแล
- (2) การประชุมหรือการสื่อสารร่วมกับผู้บริหาร บจ.
- (3) การเยี่ยมชมสถานที่ประกอบการ
- (4) องค์กรในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง
- (5) องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร

(6) ผู้ให้บริการข้อมูล ESG

(7) แหล่งข่าวและสื่อสารมวลชน

2.1.2 การประเมินคุณภาพข้อมูล

บล. ควรพิจารณาคุณภาพของข้อมูลด้าน ESG ที่นำมาใช้ โดยคำนึงถึงความถูกต้อง ความสม่ำเสมอ การเปรียบเทียบได้ และความเป็นปัจจุบันของข้อมูล เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ข้อมูลที่บิดเบือนหรือไม่ครบถ้วน ซึ่ง บล. ควรพิจารณาข้อมูลจากแหล่งต้นทาง เช่น จากระายงานความยั่งยืนของบริษัทอย่างรอบคอบ เช่นเดียวกับข้อมูลทางการเงิน เพื่อระมัดระวังกรณีที่มีแนวโน้มการนำเสนอในเชิงบวกเกินจริง ขณะเดียวกัน ข้อมูลจากบุคคลที่สาม เช่น ผู้ให้บริการข้อมูล ESG หรือองค์กรภายนอก มักอ้างอิงข้อมูลจากผลการจัดทำแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลตามรอบเวลา ทำให้ข้อมูลดังกล่าวอาจล่าช้ากว่าข้อมูลต้นทาง ดังนั้น บล. จึงควรตรวจสอบและเปรียบเทียบความสอดคล้องของข้อมูลจากหลายแหล่ง

ข้อมูลเพิ่มเติม

ในการประเมินคุณภาพของงานวิจัยจากบุคคลที่สาม คู่มือ Standards of Practice Handbook¹ ของ CFA Institute แนะนำให้พิจารณาองค์ประกอบต่อไปนี้

- (1) สมมติฐานที่ใช้
- (2) ความแม่นยำของการวิเคราะห์
- (3) ความทันสมัยของข้อมูล
- (4) ความตรงไปตรงมาและความเป็นอิสระของข้อเสนอแนะ

เมื่อรวบรวมและประเมินคุณภาพของข้อมูลด้าน ESG แล้ว บล. ควรพิจารณาว่าข้อมูลใดมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์และการประเมินมูลค่าของบริษัท

2.2 การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้าน ESG

บล. ควรมีการประเมินความมีนัยสำคัญของข้อมูล ESG (materiality assessment) โดยประเมินว่าข้อมูล ESG ใดส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งสามารถใช้กรอบการทำงานที่พัฒนาโดยองค์กรสากล เช่น Sustainability Accounting Standards Board (“SASB”) International Sustainability Standards Board (“ISSB”) กรอบที่บริษัทพัฒนาขึ้นเอง หรือใช้ดุลยพินิจของนักวิเคราะห์การลงทุน โดยพิจารณาจาก

¹ CFA Institute, Global ESG Disclosure Standards for Investment Products Handbook (2022), www.cfainstitute.org/-/media/documents/ESGstandards/Global-ESG-Disclosure-Standards-for-Investment-Products-Handbook.pdf

(1) ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจที่แตกต่างกันย่อมมีความเสี่ยงและความท้าทายด้าน ESG ที่แตกต่างกัน บล. ควรพิจารณามาตรฐานเฉพาะอุตสาหกรรม เพื่อช่วยในการระบุประเด็นด้าน ESG ที่สำคัญสำหรับแต่ละธุรกิจ โดยสามารถใช้กรอบ ISSB ที่อ้างอิงจาก SASB ได้

(2) ปัจจัยเฉพาะของบริษัท/สถานที่ตั้ง เช่น วิธีการที่บริษัทบริหารจัดการการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือการที่บริษัทอาจตั้งอยู่ในประเทศที่มีแนวโน้มที่จะเผชิญกับกฎเกณฑ์ที่เข้มงวด

(3) ธรรมาภิบาล เช่น โครงสร้างคณะกรรมการและความเป็นอิสระ และการทุจริตคอร์รัปชัน

(4) สภาพภูมิอากาศ ความเสี่ยงเชิงกายภาพ (physical risk) เช่น น้ำท่วม หรือภัยแล้ง และความเสี่ยงเชิงการเปลี่ยนผ่าน (transition risk) เช่น กฎระเบียบใหม่

(5) ระยะเวลาการลงทุน ข้อมูลด้าน ESG ที่ส่งผลในระยะยาว อาจไม่เกี่ยวข้องกับคำแนะนำในการลงทุนระยะสั้น เช่น หากโรงงานผลิตของบริษัทตั้งอยู่ในพื้นที่ที่คาดว่าจะเกิดความเสียหายจากน้ำท่วมใหญ่ในระยะเวลา 10 ปี จากอุณหภูมิโลกที่สูงขึ้น

ตัวอย่าง ESG materiality²

ประเภท อุตสาหกรรม	สิ่งแวดล้อม (Environment)	สังคม (Social)	ธรรมาภิบาล (Governance)
เชื้อเพลิงชีวภาพ (Biofuel)	- การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG Emissions) - การจัดการน้ำและน้ำเสีย	- สิทธิแรงงานและสวัสดิภาพพนักงาน - ผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่น	- การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม - การปฏิบัติตามมาตรฐานการผลิต
สายการบิน (Airlines)	- การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG Emissions) - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	- ความปลอดภัยของผู้โดยสาร - สุขภาพและสวัสดิการพนักงาน	- การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ (ข้อมูลผู้โดยสาร) - ความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูล

² Materiality Finder, SASB Standards (<https://sasb.ifrs.org/standards/materiality-finder/find/>)

นอกจากนี้ บล. ควรเปิดเผยความเสี่ยงด้าน ESG ที่มีนัยสำคัญควบคู่กับความเสี่ยงอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการประเมินมูลค่าหลักทรัพย์และคำแนะนำการลงทุน ซึ่งอาจรวมถึงความเสี่ยงในการดำเนินงาน ฐานะการเงิน สภาพแวดล้อมทางกฎระเบียบ และประเด็นทางกฎหมาย ตลอดจนความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือกฎข้อบังคับใหม่ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี แม้ว่าบริษัทจะต้องเปิดเผยความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญไว้ในเอกสารที่เกี่ยวข้องตามข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล แต่ บล. ควรใช้ดุลพินิจในการประเมินความเสี่ยงร่วมด้วย

ตัวอย่างข้อมูล ESG ที่อาจมีผลต่อการวิเคราะห์

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

- ปัญหาด้านธรรมาภิบาลที่นำไปสู่การบริหารจัดการผิดพลาด
- การละเมิดกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมหรือสิทธิมนุษยชน
- ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง หรือการถูกคว่ำบาตรจากผู้บริโภค

ข้อมูลเชิงปริมาณ

- ค่าใช้จ่ายโดยประมาณจากค่าปรับ
- การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนหรือรายได้ที่เกิดจากนโยบาย ESG

ทั้งนี้ นักวิเคราะห์การลงทุนควรพิจารณาว่าข้อมูลดังกล่าว

ส่งผลกระทบต่อการประเมินมูลค่าของบริษัทหรือมีนัยสำคัญต่อการลงทุนหรือไม่และอย่างไร

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้าน ESG และอธิบายผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน

บล. ควรใช้ดุลพินิจในการวิเคราะห์ข้อมูลด้าน ESG อย่างเหมาะสม โดยต้องระบุให้ชัดเจนว่า ปัจจัยแต่ละด้านถูกนำมาพิจารณาอย่างไร และมีผลต่อผลการดำเนินงานอย่างไร การวิเคราะห์ควรอิงจากหลักการวิเคราะห์การลงทุนทั่วไป³ และรวมเฉพาะข้อมูลที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาการของบริษัท เช่น โอกาสจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ค่าปรับด้านสิ่งแวดล้อม หรือต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากมาตรการควบคุม ปัจจัยดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการคาดการณ์รายได้ หรือการจำลองผลลัพธ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ (scenario analysis) เพื่อตรวจสอบผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต โดยนักวิเคราะห์การลงทุนสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนรายการในงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสดที่คาดการณ์ไว้ เช่น มูลค่าสินทรัพย์ตามบัญชี หนี้สิน รายจ่ายการลงทุน รายได้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อสะท้อนผลกระทบทางการเงินจากข้อมูล ESG ทั้งนี้ หาก บล. มีการจัดทำ ESG ratings ของตน ควรมีการเปิดเผยแนวคิดให้ผู้ลงทุนทราบด้วย

³ ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถศึกษาได้จาก CFA Institute และ Principles for Responsible Investment (PRI) ซึ่งได้นำเสนอ ESG Integration Framework ซึ่งรวบรวมแนวปฏิบัติที่ใช้จริงในการรวม ESG เข้ากับกระบวนการวิเคราะห์หลักทรัพย์ โดยมีรายละเอียดอยู่ในรายงาน Guidance and Case Studies in ESG Integration: Equities and Fixed Income (2018)

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลด้าน ESG และอธิบายผลกระทบต่อการประเมินมูลค่า (“valuation”) หรือราคา

ข้อมูลด้าน ESG สามารถผนวกเข้ากับการวิเคราะห์และการประเมินมูลค่าการลงทุนได้หลายวิธี โดยนักวิเคราะห์การลงทุนควรเลือกแนวทางที่เหมาะสมและโปร่งใส ตัวอย่างวิธีที่สามารถใช้ได้ ได้แก่

(1) การปรับตัวคูณในการประเมินมูลค่า (valuation multiples) ปรับค่าอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนราคาต่อกำไร (Price-to-Earnings Ratio: P/E) หรืออัตราส่วนราคาต่อมูลค่าทางบัญชี (Price-to-Book Ratio: P/B) โดยปรับลดหากบริษัทมีความเสี่ยง ESG สูง หรือปรับเพิ่มหากบริษัทมีแนวโน้ม ESG เชิงบวก

(2) การปรับตัวแปรในแบบจำลองการประเมินมูลค่า (Valuation model variables) นำข้อมูล ESG มาสะท้อนในอัตราคิดลด (discount rate) หรืออัตราการเติบโต (growth rate) หรือสะท้อนความเสี่ยงหรือโอกาสระยะยาว

(3) การวิเคราะห์สถานการณ์ (scenario analysis) จำลองผลลัพธ์ภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายภูมิอากาศ หรือความเสี่ยงด้านข้อมูลส่วนบุคคล

ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ ESG ตามข้อ 2.3 และ 2.4 ควรถูกนำเสนออย่างชัดเจนในบทวิเคราะห์ และบันทึกไว้ในรายงานการวิเคราะห์หลักทรัพย์โดยเชื่อมโยงกับประเด็นสำคัญ เช่น การพัฒนาธุรกิจ การคาดการณ์รายได้ การวิเคราะห์สถานการณ์ การประเมินมูลค่า และคำแนะนำของนักวิเคราะห์การลงทุน นอกจากนี้ หาก บล. ใช้ข้อมูลด้าน ESG มาประกอบการให้คำแนะนำในการซื้อขาย หรือถือหลักทรัพย์ ควรเปิดเผยอย่างชัดเจนว่าข้อมูล ESG นั้น มีบทบาทอย่างไรในการพิจารณาและสนับสนุนคำแนะนำดังกล่าวด้วย

2.5 การมี engagement กับ บจ.

การวิเคราะห์ ESG ที่มีคุณภาพไม่ควรจำกัดเพียงข้อมูลที่บริษัทเปิดเผยเท่านั้น แต่ควรเสริมด้วยการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนและรอบด้าน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความลึกและความน่าเชื่อถือของบทวิเคราะห์ โดยควรดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

(1) สื่อสารและให้ข้อเสนอแนะ (feedback) ผ่านการประชุมหรือสนทนากับฝ่ายบริหารของ บจ. ฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ด้านความยั่งยืน และผู้บริหารระดับสูง เพื่อหารือเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงาน และการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG

(2) การเยี่ยมชมสถานที่ (site visits) เพื่อสังเกตการดำเนินงานของ บจ. และประเมินแนวทางปฏิบัติด้าน ESG ของบริษัทโดยตรง

(3) การซักถามและสนทนา (questioning and dialogue) ตั้งคำถามเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับความเสี่ยงและโอกาสด้าน ESG เพื่อขอข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัท

แนวทางในการซักถามและหารือด้าน ESG

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่ไม่ปรากฏในเอกสารที่ บจ. เปิดเผย บล. ควรดำเนินการ ดังนี้

- ตั้งคำถาม ESG ในการประชุมกับ บจ. โดยมุ่งเน้นไปที่ “ประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและประเมินมูลค่า”
- ใช้โอกาสในการพบปะกับผู้บริหารระดับสูงของ บจ. เพื่อหารือประเด็นเรื่อง ESG โดยตรง เพิ่มความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับกลยุทธ์และการดำเนินงานของ บจ.
- รวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการสนทนาและการมี engagement กับ บจ. เพื่อนำไปใช้สนับสนุนการประเมินการกำกับดูแลและการจัดการความเสี่ยงด้าน ESG ของ บจ.

ด้านที่ 3: การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาศักยภาพนักวิเคราะห์การลงทุนด้าน ESG มีความสำคัญต่อการปรับตัวของ บจ. เพื่อให้เท่าทันแนวโน้มการลงทุนอย่างยั่งยืน และมาตรฐานสากลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การยกระดับความเข้าใจเชิงลึกจะช่วยให้ นักวิเคราะห์การลงทุนสามารถจัดทำวิเคราะห์ที่มีคุณภาพ ครอบคลุม และสะท้อนประเด็นด้านความยั่งยืนที่สำคัญต่อคำแนะนำการลงทุน ซึ่งจะเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ บล. ในระยะยาว

3.1 การส่งเสริมความรู้ด้าน ESG ให้แก่บุคลากร

บล. ควรจัดการเรียนรู้ให้กับนักวิเคราะห์การลงทุนอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมให้ ESG เป็นพื้นฐานทางวิชาชีพที่นักวิเคราะห์การลงทุนควรมี โดยดำเนินการดังนี้

(1) การอบรมภาคบังคับ นักวิเคราะห์การลงทุนต้องอบรมให้ผ่านเกณฑ์ภาคบังคับ ได้แก่ ชั่วโมงการอบรมขั้นต่ำต่อปีสำหรับการต่ออายุความเห็นชอบ และ

(2) การอบรมหรือการสอบด้าน ESG สนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมหรือการสอบ (ESG certificate) ที่ได้รับการรับรองในระดับสากล เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความน่าเชื่อถือ

3.2 การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

บล. ควรมีแผนพัฒนาระยะยาวเพื่อสร้างทีมนักวิเคราะห์การลงทุนที่เท่าทันและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในตลาดทุนและมาตรฐาน ESG อย่างต่อเนื่อง ได้แก่

(1) กำหนดแผนการพัฒนาบุคลากรรายบุคคล (Individual Development Plan) ที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และความเชี่ยวชาญของนักวิเคราะห์การลงทุน

(2) สร้างระบบ feedback และดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPI) ที่ผนวกตัวชี้วัดด้าน ESG ในเกณฑ์การประเมินผลงาน

(3) พัฒนาผู้นำด้าน ESG ภายในบริษัท (ESG champion) เพื่อผลักดันและถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงาน

(4) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ภายใน (knowledge sharing) เพื่อยกระดับศักยภาพทีมวิเคราะห์การลงทุนอย่างต่อเนื่อง

ด้านที่ 4: การสื่อสาร

การสื่อสารข้อมูล ESG ต่อผู้ลงทุนเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนสามารถนำบทวิเคราะห์ของ บล. ไปใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังช่วยเพิ่มความโปร่งใสและสร้างความน่าเชื่อถือในบทวิเคราะห์ หาก บล. ดำเนินการสื่อสารอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จะยกระดับทั้งคุณภาพของบทวิเคราะห์และความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนได้ พร้อมส่งผลดีต่อการพัฒนาตลาดทุนโดยรวม

4.1 การสร้างความตระหนักรู้ของผู้ลงทุน

นักวิเคราะห์การลงทุนมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้าใจแก่ผู้ลงทุนว่า ESG เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสี่ยงและมูลค่าของการลงทุนอย่างแท้จริง การสื่อสารเชิงรุกจะช่วยให้ผู้ลงทุนสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและมีข้อมูลที่ครบถ้วน รวมถึงเล็งเห็นความสำคัญของ ESG เป็นองค์ประกอบสำคัญหนึ่งของกลยุทธ์การลงทุนระยะยาว ทั้งนี้ เพื่อให้การสื่อสารด้าน ESG เข้าถึงผู้ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บล. ควรมีการดำเนินการ เช่น

- (1) จัดอบรมหรือสัมมนาให้ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เช่น ผลกระทบของปัจจัย ESG กับผลตอบแทนระยะยาว และความเข้าใจเกี่ยวกับคะแนน ESG (ESG score)
- (2) จัดทำเนื้อหาสื่อสารที่กระชับ เข้าใจง่าย และเข้าถึงได้สะดวก เช่น ภาพข้อมูลเชิงสารสนเทศ (infographic) คลิปวิดีโอสั้น บทความบนเว็บไซต์ และสรุปสาระสำคัญด้าน ESG รายไตรมาส
- (3) เปิดช่องทางให้ผู้ลงทุนมีส่วนร่วมและซักถามหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เช่น จัดให้มีช่วงสอบถามหลังการให้คำแนะนำการลงทุน

4.2 การถ่ายทอดผลการวิเคราะห์ ESG

การบูรณาการ ESG ไม่ควรจำกัดเพียงรายงานที่เป็นลายลักษณ์อักษร แต่ควรขยายสู่กิจกรรมและช่องทางการสื่อสารที่ผู้ลงทุนเข้าถึงง่าย และเน้นประเด็นสำคัญที่ผู้ลงทุนควรให้ความสนใจ เช่น ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจกระทบผลประโยชน์ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของคณะกรรมการบริษัท หรือการมีส่วนร่วมของ บล. ในประเด็น ESG ของบริษัท โดยตัวอย่างกิจกรรมที่ บล. สามารถดำเนินการได้ เช่น

- (1) จัดทำหัวข้อเฉพาะในบทวิเคราะห์ เช่น “ESG Viewpoint” ที่สะท้อนมุมมองของนักวิเคราะห์การลงทุนต่อประเด็น ESG และแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ESG มีผลต่อคำแนะนำการลงทุนอย่างไร
- (2) จัดสัมมนาออนไลน์ (webinar/live session) รายไตรมาส โดยให้นักวิเคราะห์การลงทุนถ่ายทอดมุมมอง ESG ที่สำคัญต่อหุ้นเป้าหมาย เพื่อสร้างความเข้าใจในมิติความเสี่ยงและโอกาสจากประเด็น ESG
- (3) จัดทำรายงานสรุปการมีส่วนร่วมของ บล. ในประเด็น ESG เช่น การใช้สิทธิออกเสียง หรือการมีส่วนร่วมกับบริษัท และนำข้อมูลดังกล่าวมาเผยแพร่ให้ผู้ลงทุนได้รับทราบ